

Program zimowych szczepień przeciwko grypie i COVID-19

Informacja dla pracowników służby zdrowia

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Informacja dla pracowników służby zdrowia

Program zimowych szczepień na sezon 2024/2025 – szczepionki przeciwko grypie i COVID-19

Grypa i COVID-19 to poważne choroby wirusowe, które mogą zagrażać życiu.

Szczepionki przeciw grypie i COVID-19 chronią Ciebie i zapobiegają przenoszeniu grypy i COVID-19 na ludzi w Twoim otoczeniu.

Prosimy o dokładne zapoznanie się z jej treścią.

Jednoczesne zakażenie wirusem grypy i COVID-19 może okazać się śmiertelne dla pacjentów, dlatego szczególnie istotne jest podawanie szczepionek przeciw grypie i COVID-19, aby powstrzymać ich przenoszenie się.

Szczepiąc się przeciw grypie i COVID-19, możesz uratować komuś życie.

Czym są sezonowa grypa i COVID-19?

Grypa i COVID-19 to choroby wirusowe o dużej zakaźności. U większości chorych na grypę i COVID-19 występują objawy, takie jak wysoka gorączka, ból gardła, głowy i mięśni oraz uczucie zmęczenia.

Jednoczesne zakażenie wirusem grypy i COVID-19 może przyjmować cięższą postać, która może zagrażać życiu. Co roku w Irlandii z powodu grypy umiera 200–500 osób, a tysiące osób przyjmuje się do szpitali. W ciągu zimy 2023/2024 w Irlandii było ponad 5000 hospitalizacji z powodu COVID-19 i prawie 3000 hospitalizacji dorosłych pacjentów z powodu grypy.

Jakie są powikłania grypy i COVID-19?

Każdy może zachorować na grypę i COVID-19, a poważne powikłania mogą wystąpić w każdym wieku.

Ciężka postać choroby i zgon są najbardziej prawdopodobne u osób z chorobami przewlekłymi, kobiet w ciąży i osób starszych.

Do powikłań grypy należą: zapalenie oskrzeli, zapalenie płuc, i, rzadko, ostre zapalenie mózgu.

Do powikłań COVID-19 należą zapalenie płuc, zespół ostrej niewydolności oddechowej i zapalenie mózgu.

Inne długoterminowe skutki mogą obejmować długi COVID oraz zwiększone ryzyko zaburzeń nerek i układu krążenia powiązanych z wcześniejszym zakażeniem wirusem COVID-19.

Zakażenie grypą i COVID-19 może pogorszyć przebieg chorób współistniejących, takich jak choroby serca.

Zakażenie grypą i COVID-19 w czasie ciąży może doprowadzić do poważnej choroby lub zwiększyć ryzyko poronienia, przedwczesnego porodu lub obumarcia płodu.

Jak przenoszą się grypa i COVID-19?

Grypa i COVID-19 rozprzestrzeniają się przez kaszel i kichanie.

Grypą i COVID-19 można się również zarazić, dotykając powierzchni lub przedmiotu, na której znajduje się wirus, a następnie dotykając ust lub nosa.

Chory na grypę może zarażać od 1–2 dni przed wystąpieniem objawów do 3–5 dni po ich wystąpieniu. Chory na COVID-19 może zarażać od 2 dni przed wystąpieniem objawów do 10 dni po ich wystąpieniu. **Oznacza to, że wirusa grypy i COVID-19 można przekazać na podatnego pacjenta przed uświadomieniem sobie, że jest się chorym.**

Niektóre osoby zakażone wirusem grypy i COVID-19 nie mają żadnych objawów, ale mogą przenosić wirusa na inne osoby.

Zostań w domu, jeśli masz objawy grypy lub COVID-19. Nie idź do pracy ani nie odwiedzaj szpitali, domów opieki czy osób podatnych na tę chorobę. Skontaktuj się ze swoim lekarzem rodzinnym.

Dlaczego potrzebuję szczepionki przeciw grypie i COVID-19, skoro jestem zdrowy/zdrowa?

Pracujesz w środowisku związanym ze służbą zdrowia, dlatego ryzyko zakażenia wirusem grypy i COVID-19 jest 10 razy wyższe w porównaniu do ogółu populacji. Oznacza to, że ryzyko przeniesienia grypy i COVID-19 na innych jest również znacznie większe.

Pacjenci ze słabym układem odpornościowym mogą nie być wystarczająco chronieni po przyjęciu szczepionki przeciw COVID-19 lub grypie, a osoby starsze mogą nie być wystarczająco chronione po przyjęciu szczepionki przeciw grypie, dlatego ich bezpieczeństwo zależy od Ciebie.

Dlaczego mam szczepić się przeciw grypie co roku?

Z roku na rok krążące wirusy grypy ulegają zmianom, dlatego również skład szczepionki jest co roku modyfikowany. Dzięki temu zapewnia ona ochronę przed szczepami wirusa grypy, których występowania spodziewamy się w danym roku. Szczepionka przeciw grypie chroni przed 4 szczepami wirusa grypy.

Dlaczego potrzebuję kolejnej dawki przypominającej szczepionki przeciw COVID-19?

Ważne jest przyjmowanie dawek przypominających szczepionki przeciw COVID-19, nawet jeśli jesteś osobą już zaszczepioną lub taką, która chorowała już na COVID-19. Dzieje się tak, dlatego że ochrona, jaką zapewniały wcześniejsze szczepionki przeciwko COVID-19 lub zakażenie COVID-19 stopniowo słabnie z biegiem czasu, przez co potrzebna jest szczepionka przypominająca przeciwko COVID-19 celem przywrócenia ochrony. Szczepionka przypominająca przeciwko COVID-19 zapewni najlepszą ochronę przeciwko krążącym wariantom COVID-19.

Kiedy szczepionka zaczyna działać?

Szczepionka przeciwko grypie zaczyna działać w ciągu dwóch tygodni, a szczepionka przeciwko COVID-19 zaczyna działać w ciągu kilku tygodni.

Jak bezpieczne są szczepionki przeciwko grypie i COVID-19?

Szczepionki przeciw grypie i COVID-19 są bardzo bezpieczne. Szczepionki przeciw grypie są podawane od ponad 60 lat milionom ludzi na całym świecie. Szczepionki mRNA przeciwko COVID-19 są bardzo bezpieczne i zostały podane milionom ludzi. Od czasu wprowadzenia nowych, adaptowanych szczepionek monowalentnych XBB.1.5 jesienią 2023 roku nie pojawiły się żadne nowe problemy związane z bezpieczeństwem. Przewiduje się, że bezpieczeństwo szczepionek aktualizowanych antygenowo będzie podobne, jak w przypadku wcześniejszych. Europejska Agencja Leków (EMA) stale monitoruje szczepionki przeciwko COVID-19.

Kto powinien się zaszczepić?

Szczepionki przeciwko grypie i COVID-19 są zalecane dla wszystkich członków personelu medycznego, w tym:

- lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych,
- studentów medycyny, pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego,
- stowarzyszonych pracowników medycznych i studentów,
- wszystkich członków personelu gabinetów lekarzy rodzinnych,
- personelu stomatologicznego,
- sanitariuszy i personelu sprzątającego w szpitalach,
- personelu pomocniczego,
- personelu karetek,
- personelu placówek opieki nad osobami z niepełnosprawnościami i opieki społecznej, szczególnie tych, w których te osoby zamieszkują,
- personelu administracyjnego służby zdrowia,
- opiekunów,
- wszystkich innych członków personelu służby zdrowia, mających kontakt z pacjentami.

Jakie szczepionki są dostępne na program zimowych szczepień?

Program zimowych szczepień HSE na sezon 2024/2025 będzie oferował następujące szczepionki dla dorosłych:

Szczepionki przeciw grypie:

- Influvac Tetra, dostarczana przez Viatris; albo czterowalentna szczepionka przeciw grypie (z rozszczepionym wirionem, inaktywowana), dostarczana przez Sanofi

Szczepionki przeciwko COVID-19

- Najnowsza aktualizowana szczepionka mRNA przeciwko COVID-19 Comirnaty produkowana przez Pfizer
- Najnowsza aktualizowana szczepionka Nuvaxovid przeciwko COVID-19 produkowana przez Novavax (dla osób, które nie mogą lub chcą przyjmować szczepionki mRNA przeciwko COVID-19)

Czy kobiety w ciąży, będące członkami personelu medycznego, powinny się zaszczepić?

Tak. Sezonowa szczepionka przeciwko grypie i szczepionka przypominająca przeciwko COVID-19 są zalecane kobietom w ciąży. Wynika to z faktu, że należą one do grupy wysokiego ryzyka wystąpienia ciężkiego przebiegu COVID-19 i poważnych powikłań pogrypowych. Grypa i COVID-19 w czasie ciąży może również wywołać przedwczesny poród, poronienie i obumarcie płodu.

Szczepionka przeciw grypie i COVID-19 chroni kobiety ciężarne w okresie ciąży i zapewnia ochronę noworodkom w pierwszych miesiącach ich życia. Kobiety w ciąży powinny się zapoznać z ulotką HSE dotyczącą grypy w okresie ciąży.

Czy są osoby, które nie mogą przyjąć szczepionki przeciw grypie?

Większość osób może zaszczepić się przeciw grypie.

Nie jest ona zalecana osobom, u których stwierdzono wystąpienie ciężkiej reakcji alergicznej (wstrząs anafilaktyczny) na poprzednią dawkę szczepionki przeciw grypie lub którykolwiek z jej składników.

Szczepienia przeciw grypie nie powinny przyjmować osoby z ciężką neutropenią (niskie poziomy białych krwinek); nie dotyczy to osób z pierwotną neutropenią autoimmunologiczną.

Osoby przyjmujące kombinację inhibitorów immunologicznych punktów kontrolnych (np. ipilimumab z niwolumabem) powinny przed przyjęciem szczepionki na grypę porozmawiać z lekarzem specjalistą prowadzącym leczenie ze względu na potencjalnie wyższe prawdopodobieństwo wystąpienia efektów ubocznych ze strony układu odpornościowego.

Czy są osoby, które nie mogą przyjąć szczepionki przeciw COVID-19?

Większość osób może przyjąć szczepionkę przeciw COVID-19.

Nie jest ona zalecana osobom, u których stwierdzono wystąpienie ciężkiej reakcji alergicznej (wstrząs anafilaktyczny) na poprzednią dawkę szczepionki mRNA przeciwko COVID-19.

Nie jest ona zalecana osobom, u których stwierdzono wystąpienie ciężkiej reakcji alergicznej (wstrząs anafilaktyczny) na glikol polietylenowy (PEG).

Nie jest ona zalecana osobom, u których stwierdzono wystąpienie ciężkiej reakcji alergicznej (wstrząs anafilaktyczny) na trometamol.

Osoby, u których wystąpił wstrząs anafilaktyczny jako reakcja na wiele różnych klas leków albo wstrząs anafilaktyczny z niewyjaśnionych przyczyn, muszą skonsultować się z immunologiem.

Osoby, u których wystąpiło zapalenie mięśnia sercowego po dowolnej szczepionce przeciwko COVID-19, muszą skonsultować się z kardiologiem.

Osoby, które niedawno otrzymały szczepionkę przeciwko MPOX, muszą przed przyjęciem kolejnej szczepionki przeciwko COVID-19 odczekać co najmniej 4 tygodnie.

Czy osoby uczulone na jajka mogą się szczepić?

Szczepionkę mRNA przeciwko COVID-19 można podać osobie uczulonej na jajka. Większość ludzi z alergią na jajka może się szczepić przeciw grypie. Prosimy o skonsultowanie się ze swoim lekarzem rodzinnym lub z farmaceutą.

Kiedy należy przełożyć szczepienie przeciw grypie i COVID-19?

Przełożenie szczepienia przeciw grypie i COVID-19 do czasu poprawy stanu zdrowia może być konieczne w przypadku złego samopoczucia i wysokiej temperatury wynoszącej powyżej 38°C. Przed podaniem dawki przypominającej szczepionki przeciwko COVID-19 należy w idealnym przypadku odczekać 6 miesięcy, a co najmniej 3 miesiące od czasu ostatniego zakażenia COVID-19 lub ostatniej szczepionki przeciwko COVID-19.

Czy szczepionka przeciw grypie lub COVID-19 może tę chorobę wywołać?

Nie. Szczepionki nie zawierają żadnych żywych wirusów i nie mogą wywołać grypy ani COVID-19.

Czy potrzebuję obu szczepionek, czyli przeciw grypie i COVID-19?

Tak. Ważne jest, aby przyjąć zarówno szczepionkę przeciw grypie, jak i przeciw COVID-19. Jest tak, ponieważ grypę oraz COVID-19 wywołują różne wirusy.

Zarówno wirus grypy, jak i COVID-19 mogą powodować poważną chorobę, a zachorowanie może wiązać się z koniecznością pobytu w szpitalu. Odróżnienie objawów grypy od objawów COVID-19 może być trudne.

Szczepionkę przeciw COVID-19 można otrzymać w tym samym czasie, co szczepionkę przeciw grypie. W przypadku wcześniejszego otrzymania szczepionki przeciw COVID-19 nadal można otrzymać szczepionkę przeciw grypie. W przypadku wcześniejszego otrzymania szczepionki przeciw grypie nadal można otrzymać szczepionkę przeciw COVID-19.

Czego można się spodziewać po szczepieniu?

Najczęściej występującymi działaniami niepożądanymi są ból, zaczerwienienie lub opuchlizna w miejscu wkłucia. Może również pojawić się ból głowy, gorączka, bóle, uczucie zmęczenia i biegunka.

Po jednoczesnym podaniu szczepionki przeciw COVID-19 i sezonowej szczepionki przeciw grypie może nastąpić niewielkie nasilenie krótkotrwałych, łagodnych działań niepożądanych. Należą do nich ból w miejscu wkłucia, zmęczenie, ból głowy i mięśnioból.

Pamiętaj, że złe samopoczucie po szczepieniu może wynikać z innych powodów — nie zakładaj, że przyczyną jest przyjęcie szczepionki przeciw grypie lub COVID-19.

W przypadku podwyższonej temperatury zostań w domu i telefonicznie skonsultuj się ze swoim lekarzem rodzinnym.

Gdzie mogę się zaszczepić?

Skontaktuj się ze współpracownikiem zajmującym się szczepieniami, przełożonym lub kierownikiem ds. grypy.

Szczepionkę można również bezpłatnie otrzymać od lekarza rodzinnego lub farmaceuty.

Aby uzyskać więcej informacji, zobacz:

www.hse.ie/flu

Łącza do ulotki informacyjnej dla pacjentów na temat tej szczepionki można znaleźć również na stronie internetowej **www.hpra.ie**.

Oświadczenie o prywatności: W celu bezpiecznego podawania szczepionek oraz rejestrowania wszystkich niezbędnych danych do monitorowania i zarządzania szczepionkami HSE będzie przetwarzać Twoje dane osobowe. Wszystkie dane przetwarzane przez HSE będą zgodne z różnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych, w tym z Ustawą o ochronie danych (Data Protection Act) 1988-2018, rozporządzeniem (UE) 2016/679 (ogólne rozporządzenie w sprawie ochrony danych, RODO) oraz Ustawą o identyfikatorach w opiece zdrowotnej (Health Identifiers Act) z 2014 r. Przetwarzanie Twoich danych będzie odbywało się w sposób sprawiedliwy i zgodny z prawem. Dane będą przetwarzane wyłącznie w konkretnych celach, w tym w celu zarządzania szczepieniami, raportowania i monitorowania programów szczepień, weryfikacji klientów i zapewniania opieki zdrowotnej. Dane mogą być również udostępniane między działami HSE.

National Immunisation Office

www.hse.ie/flu

Kod zamówienia: HNI00721

sierpień 2024

